

enige afstandelijkheid vraagt.

Het episch theater is dus niet zonder meer in te ruilen tegen volks-theater. Het is erg gevaarlijk proberen te bewijzen, zoals de Nieuwe Scène wil, dat men *Moeder Courage* op de hoeken van de straten moet kunnen spelen, zonder de noodzakelijke, consequente bewerking. Een eerste soort bewerking gebeurt op het niveau van de tekst. Een ander, op niveau van het spel en de spelsituaties. Tot welke verwarring een onduidelijke werkwijze hier kan leiden is bijvoorbeeld te zien in de tweede scène. Eerst krijgt men een 'volkse' circusact te zien en nadien een psychedelische Japanse sabeldans. Nochtans gaat de handeling over honger en over de gedragingen van mensen die creperen van de honger door de oorlog. Geen toeschouwer die daar nog achter komt.

Moeilijk zijn natuurlijk de verzwe- gen intenties, hoewel die zwaar kunnen doorwegen op een produktie. Zo vormde, na enkele weken repetitie, de open bezetting een zodanig obstakel dat het elke produktiviteit verlamde. De simpele reden is makkelijk te noemen: acteurs worden ver gehouden van de voorbereidingen van een stuk maar bouwen wel voor zichzelf bepaalde verwachtingen op, en niet in het minst in verband met 'een rol'. Tot welke gevolgen dit kan leiden in een voorstelling wil ik illustreren aan de hand van de figuur van de verteller. Op een bepaald moment is er een vrij duidelijk concept voorhanden voor de figuur van stomme Kattrin. Om uit te drukken dat zij de enige figuur is in het stuk bij wie enig inzicht groeit, kiest men voor een band tussen de figuur van Kattrin en de verteller. De actrice die Kattrin speelt moet ook de rol van de verteller maken. Wanneer echter blijkt dat een van de vier vrouwenrollen erg 'mager' uitvalt, wordt de interpretatie van de verteller opnieuw een aparte opgave voor een andere actrice dan degene die Kattrin speelt. Het concept vervalt en meteen wordt het moeilijk om aan de figuur van de verteller een duidelijke inhoud te geven, of tenminste: er is geen nieuwe intentie gevonden, wat men duidelijk afleest uit de voorstelling.

Tot besluit nog enkel dit. Wil de Nieuwe Scène zijn strijdbare maatschappelijke functie behouden, moet zij op zoek naar een krachtige, effectvolle theatertaal, aangepast aan een steeds veranderende situatie. Het wapen dat de Nieuwe Scène is, en biedt, moet aangescherpt blijven. Hierop toezien is niet alleen de taak van het Kollektief zelf. Op een moment dat politieke waakzaamheid meer dan ooit geboden is, dat de noodzaak voor een alternatief zich steeds sterker opdringt, is het ook de taak van het steeds groeiende publiek mee te denken over de nuttigheid en bruikbaarheid van het werk van de Nieuwe Scène vandaag.

Karel Hermans

Foto's Kris Kuypers